

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt VII. In quo ostendit, quam angusta sit via, quæ ducit ad vitam: quamque liberi, ac expediti debeant esse illi, quibus per eam incedendum est. Incipit etiam de Intellectus nuditate agere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

didimus modo, omnis securitas reperitur, tam contra Dæmonis astus, quam etiam contra proprij amoris, & eorum, qui ex eo nascuntur, ramorum, insidias: qui quidem proprius amor, solet subtilissimè decipere, & spiritualium iter præpedire: eò quòd nesciant sese expoliare, ac denudare, regendo se, ac gubernando secundum istas tres virtutes; sicque nunquam veram medullam, & puritatem spiritualis boni attingunt, nec a deo recto, ac compendioso itinere, sicut possent, incedunt.

Verùm animaduertendum est, me nunc peculiariter cum ijs loqui, qui iam cœperunt ingredi contemplationis statum: cum incipientibus enim aliquanto fufius hisce de rebus tractandum erit quod fiet, cum de illorum proprietatibus disputabimus.

CAPVT VII.

In quo ostendit, quam angusta sit via, quæ ducit ad vitam: quamque liberi, ac expediti debeant esse illi, quibus per eam incedendum est.

Incipit etiam de intellectu nuditate agere.

AD agendum nunc de nuditate, ac puritate trium Animæ potètiarum, requirebatur profecto scientia maior, spiritusque sublimior eò, quem mihi inesse sentio, ut spiritualibus persuadere possim, quàm angusta sit hæc via, quam Saluator noster dixit ducere ad vitam: ut veritate hæc conuicti, non tantoperè admirarentur vacuitatem, ac nuditatem, in qua potentias Animæ in nocte hac relinquere, ac deserere debemus. Ad quem finem, attente pensanda sunt illa verba, quæ apud S. Mathæum Dominus noster legitur dixisse: quæ nos nunc huic obscuræ Nocti, & eleuatæ perfectionis viæ, accommodabimus, & applicabimus. *Quàm angusta in-*

quit porta, & arcta via est, quæ ducit ad vitam; & pauci sunt qui inueniunt eam. Quo loco alta mente perpendenda est ponderatio illius particulæ *Quam*. Perinde enim est, ac si dixisset. In veritate, est valde angusta, plus etiã quàm existimatis. Est præterea animaduertendũ primo dixisse; angustã esse portam, ut hoc modo innueret, quòd ad hoc, ut Anima per istã Christi portã, quæ est viæ huius principium intrèt, se debeat primo coarctare, voluntatemq; à rebus omnibus sensibilibus, & temporaneis, per Dei supra omnia amorè denudare, ac alienare. Quæ res ad sensus nocte pertinet, de qua iam locuti sumus. Et cõtinuò subiungit Dominus, arctam esse viam, videlicet perfectionis: ut fetid inculcarer, quod ad arripiendum perfectionis iter, non solum intrandum sit per angustam portam, abnegando, & euacuando vniuersa, quæ sunt sensui conformia, sed etiam omni proprietati renũciandum, coarctando se ipsum, ac pure expediendo ab omnibus quæ spectant ad portionem spiritus. Quamobrem illud, quod de porta angusta dixit, applicare, & attribuire possumus sensitiuæ hominis parti; quod verò de via arcta locutus est, spirituali, & rationali. Porro in eo quod asserit; paucos esse qui viam hanc inueniunt; obseruanda est paucitatis huius causa, quæ est, quia pauci inueniuntur, qui norint, & velint summam hanc spiritus vacuitatem, & nuditatem ingredi. Hæc enim excelsi Perfectionis mōtis semita, cum necessariò sursum tendat, & arcta sit; eiusmodi requirit ascendentes, qui nullo sint pondere onusti, quod illos ad inferiora premat; nec aliquod obstaculum patiantur, quod illos à conscõu ad superiora remoretur. Et quoniam hæc est negotiatio seu commercium, in quo solus Deus quæritur, & acquiritur; ille solus quærendus est, & acquirendus.

F

Ex

B.
Ioaannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

*Cur pauci
sint qui
norint, &
velint,
summam
spiritus
nuditatem
ingredi.*

Non solum ab omnibus illis rebus, quae creaturas respiciunt vacua esse debet anima ad perfectionem aspirans, sed etiam in vniuersis quae spiritualia sunt oportet esse annihilatā.

Marci 8. 34. Quamquam Saluator noster abnegationē a suis requirit.

Crauis nonnullarū spiritualium in materia mortificationis error.

Ex quibus manifestē apparet, non solū Animam ab omnibus illis, quae creaturas concernūt, debere esse expeditā, & immunitatem, verum etiā in vniuersis ijs, quae spiritus sunt, annihilatā, abalienatā, & absque villo proprietatis nūuo, incedere debere. Quamobrē erudiens nos Saluator noster, & veluti in viā hanc introducens, admirabile illam doctrinam apud S. Marcū protulit, tantō minūs (si audeo dicere) à spiritualibus viris executioni, per ipsius exercitia datam, quātō est necessaria magis, & proficua. Quā doctrinā, quoniā tantopere necessaria est, adeoq; ad institutum nostrum facit, placuit hoc loco referre, ac in spirituali, genuinoque illius sensu explanare. Dicit itaque Dominus, *Si quis vult me sequi, abneget semetipsum, & tollat Crucem suā & sequatur me. Qui enim voluerit animam suā saluam facere, perdet eam: qui autem perdidit animam suam propter me, saluam faciet eam.* O quis dignē verbis exprimere posset, quis par esset exercere, ac degustare id, quod in hac adēd sublīmi Saluatoris nostri, de nostri ipsorum abnegatione, doctrina continetur? vt spirituales personae animaduertere penitusq; pernoscere possent, quā diuersus illis in hoc itinere in eundus esset modus ab eo, quem multi illorum optimum esse existimāt, quibus videtur, quemlibet recessus & abstractionis modum, & qualem cunq; rerum reformationem ac correctionē satis esse. Nonnullis spiritualibus sufficit, sese aliquantulum in virtutibus exercere, qui etiam orationi continuē insistent, mortificationiq; dāt operam: non tamen illam nuditatem, & paupertatem, vel abnegationem, vel puritatē Spiritualem (omnia quippe haec vnum idemq; sunt) quam nobis hoc loco consuluit Dominus, perueniunt, cuius rei ea est ratio, quia adhuc nutriūt, ac vestiūt naturam suam consolationibus potiūs, quā

illā ab omnibus spiritualibus blandimentis, ob Dei amorē denudent, & abneget. Existimāt enim isti, satis esse in rebus mundanis abnegare naturā, nec opus esse annihilare, & repurgare illā à spirituali proprietate. Hinc oritur, quod statim ac aliquid ex solido isto (quod nihil aliud est, quā annihilatio omnis in Deo suauitatis, in siccitate, insipiditate, & afflictionē, quae est Crux purē spiritualis, & nuditas pauperis spiritus Christi) sese obtulerit; non minus ab eo, quā ab ipsa morte ahhorrēt: solumque requirunt dulcedines, & communicationes deliciosas, ac satietatē quādam in Deo, quae nullo pacto dici potest sui ipsorū abnegatio, vel spiritus nuditas, sed potiūs gulositas, seu ingluuies spiritus. Quia in re efficiuntur spiritualiter inimici Crucis Christi: verus enim spiritus potius quærit id, quod insipidum est in Deo, quā id quod lapidum: & potius ad patiendum flēditur, quā ad captandam consolationem: & potius ad carendum omni bono propter Deum, quā ad illud possidēdum: ad ariditates potius, & afflictiones, quā ad cōmunicationes suaves. probē enim nouit, hoc esse Christū sequi, & semetipsum abnegare: istud verō nihil aliud fortassis esse, quā seipsum in Deo quærere, quod valde contrariatur amorī. Siquidē seipsum in Deo quærere, est delicias, blandimenta q; Dei aucupari. At Deū in se quærere, non solum est omnibus carere velle propter Deum, sed etiam sese ad volendū, & eligendū propter Christū, quodcunq; maximē insipidū, siue illud à Deo proficiscatur, siue à mūdo flēdere ac inclinare; & hic est verus Dei amor.

O, quis pro rei dignitate verbis assequi posset, vsquequō vult Deus hanc abnegationē peruenire? Illa profectō debet esse veluti quaedam mors, & annihilatio, temporalis, naturalis & spiritualis rerum omnium,

Qui sine spiritu licet inuicem crucis Christi

Verus spiritus qui sit

Parē Deū quærere in quo consistat

Abnegatio hac seu nuditas, debet esse mortificatio

omnium, quantum quidem ad voluntatis
 estimatione spectat, in qua morte, vniuer-
 sum nostru lucrum reperitur. Et istud est,
 quod hoc loco insinuare voluit Saluator
 noster, dum ait, *Qui voluerit saluare animam
 suam, perdet eam.* Id est, qui aliquid posside-
 re, vel sibi ipsi quærere voluerit, iste illud
 amittet, & qui perdidit animam suam pro-
 pter me, ille lucrabitur eam. Hoc est, ille, qui
 propter Christum renuntiauerit omnibus
 illis, quæ voluntas appetere, & degustare
 poterit, eligendo, quod magis Cruci cõ-
 lentaneum appareat (quam rem idẽ Do-
 minus apud S. Ioannem vocat, odio ha-
 bere animam suam) hic illam lucrabitur.
 Id ipsum etiam Maiestas eius, duos illos
 discipulos, qui dexteram ipsius, sinistram-
 que sibi deposcebant, edocuit, quando in-
 ter cõs ambitiose eorum petitionis gloriæ
 flo, calicem illis, quem ipsemet esset bi-
 biturus, obtulit, veluti rem longè pretio-
 sorem, & tuciorẽ in præsentĩ vita, gau-
 dio, & lætitiã, quam posebant.

Calix porro hic nihil est aliud, quàm
 naturæ propriæ emori, denudando illam,
 vt possit per hanc angustam semitã ince-
 dere, & auellẽdo ab omni eo, quod ad illã
 quoquo modo secundũ sensum spectare
 potest (vt iã diximus) & ab omni eo, quod
 illã secundum spiritum concernit (vt iam
 dicturi sumus) ab eius videlicet intelle-
 ctione, fruitione, sensu; ita vt non solũ ab-
 que proprietate vlla in vtroq; remaneat,
 sed vt neq; hoc secũdo, Spirituali scilicet,
 ad viam angustam ineundã sit implicata,
 ac præpedita iter enim hoc aliquid aliud,
 præter abnegationẽ, & Crucẽ (quemad-
 modum innuit Saluator) quæ est baculus,
 seu scipio, cui innitendum est, non capit;
 quæ etiam iter hoc maximo perẽ compla-
 nar, & alleuiat. Hinc Dominus noster di-
 xit apud S. Matthæum: *Iugum meum suauẽ
 est, & onus leue, quod onus Crux est.* Nam

si quispiam statuit firmiter, subijcere sese,
 Crucemque hanc tollere: quæ nihil aliud
 est, quàm seridõ propo nere, ac apud se cõ-
 stituere, velle reperire, & sustinere tribu-
 lationes in rebus omnibus propter Deũ, in
 omnibus profecto illis, magnã inueniet
 mentis telectionem, ac suauitatẽ, vt possit
 ira nudus ab omnibus, nihilq; omniũ vo-
 lẽdo, iter istud perficere. At si aliquid pos-
 sidente cũ proprietate aliquã voluerit, siue
 id Dei sit, siue alicuius alterius rei iam non
 amplius nudus incedit, neq; sese in omni-
 bus abnegauit: vnde nec poterit semitam
 hãc angustã ingredi, nec per eã ascendere.

Cuperem ego hominibus spiritualibus
 omninõ persuadere, viã hanc ad Deũ, ne-
 quaquã in considerationibus seu medita-
 tionibus multis, neq; in modis, aut gusti-
 bus sitã esse (licet hæc incipientibus neces-
 saria sint) sed in vno solo necessario, quod
 est, vt norint seridõ sese, tã in interioribus,
 quam exterioribus abnegare, exponendo
 se propter Christum cuiuscunq; dolori, & in
 omnibus seipos annihilando. Si enim
 fideliter in istis sese exercuerint, omnia il-
 la, & multo plura hic agũtur, atq; reperiũ-
 tur. Quod si in hoc abnegationis exercitio
 fuerit defectus, & negligentia (quod est,
 summa omniũ radixque virtutum) omnes
 isti alij modi nihil aliud sunt, quam radice
 prætermissa ramusculos cõsecrari, ac pro-
 inde in hac via non proficere, licet huius-
 modi sublimes habeant considerationes,
 & communicationes. Verus enim in vita
 Spirituali progressus non reperitur, nisi in
 Christi imitatione, qui est via, veritas, &
 vita, & nemo venit ad Patrem, nisi per
 ipsum, *Ego sum via, veritas, & vita, nemo venit
 ad Patrem nisi per me.* Et in alio loco dicitur,
*Ego sum ostium: per me si quis introierit, saluabi-
 tur.* Quamobrem omnẽ Spiritum, qui ad
 Deũ ire cupit per dulcedines, cõmodita-
 tesque, & Christiũ imitari recusat, minimẽ

*Cui mor-
 tificationis
 Crux sua-
 uis sit &
 incunda.*

*Nota
 Via ad
 Deum non
 in medi-
 tationibus
 multis, aut
 modis, seu
 gustibus
 sitã est, sed
 in unico
 interna,
 externaq;
 abnegatio-
 nis studio.*

*Ionn. 1.4.
 v. 6.
 Verus in
 Spirituali
 via pro-
 gressus in
 Christi i-
 mitatione
 consistit.
 Ionn. 10.
 v. 9.*

B.
 Joannis
 a Cruce

Opera
 mystica

NVI
 129

bonū iudicarem. Et quoniā asserui, Christū viam esse, & viam hāc nihil esse aliud, quā naturā nostrā mori, non solum in rebus quæ ad sensus spectant, sed in his quoque quæ ad spiritum; cupio declarare, quoniam pacto id ad imitationem Christi fieri debeat: ipse quippe nostrum est exemplar, & lumen.

Nota
Quoniam
pacto ad
Christi
imitationē
spiritua-
liter mori
debeamus.

Quantum ad primam partem, sensitivam scilicet spectat, manifestè constat, Christum toto sacratissimæ vitæ suæ tempore, spiritualiter illi mortuum fuisse, naturaliter verò in morte suā, ut enim ipse dicit; dum viveret, non habuit ubi reclinaret caput: *silius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.* dum verò moreretur, multo minùs.

Matth. 8.
19.

Quantum verò ad secundam hominis partem spectat; ad mortificationem videlicet, abnegationemque spiritualem & internam, nemini ambigere licet; Christum in ipso mortis suæ articulo derelictum, & quodammodo annihilatum in anima remāsisse: dereliquit quippe eum Pater suus cœlestis absque consolatione vlla, in incimā ariditate. Quare in Cruce clamavit:

Matth. 27.
v. 46.

Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Quæ fuit maxima derelictio, in parte sensitiva, quam vniquam in vita sua habuerat, unde tunc temporis opus omnium maximum peregit, cuiusmodi totius vitæ suæ decursu, nec operibus alijs stupendis, nec miraculis perfecerat. Quod fuit generis humani reconciliatio, & cum Deo per gratiam coniunctio. Quæ res eo temporis momento peracta est, quo iste Dominus maximè fuit in omnibus annihilatus; in hominum scilicet æstimatione, ac iudicio: cum enim cernerent, illum in ligno infami, vitam amittere, potius illum irridebant, quā alicuius momenti reputabant. Id ipsum illi in natura euenit, in qua se se quodammodo annihilabat morien-

do. Denique annihilabatur respectu protectionis, ac consolationis paternæ: illo siquidem tempore derelictus fuit ab eo, ut purè, & secundum iustitiæ rigorem exolveret debitum, hominemque sic annihilatus, & velut in nihilum resolutus, Deo copularet. Quare de illo loquens David ait: *Ad nihilum redactus sum & nesciui.* Ut hinc intelligat verus spiritualis, Portæ mysterium, & viæ Christi ad vniōnem cum Deo obtinendam, sciatque, quo magis propter Deum sese annihilauerit, secundum duas has portiones, sensitivam videlicet, & spiritualem, eò se magis, arctiusque Deo vniendum, tantoque insignius tunc perfecturum opus: quando verò cōsecutus fuerit statum, ut in nihilum redigatur (quod fiet, cum ad humilitatis abyssum defluerit) tunc optatissimam celebratum iri vniōnem Animæ cum Deo, qui est maximus ac sublimissimus status, ad quē in hac mortali vita perueniri possit. Non itaque rei huius summa in refectionibus, gustibus, ac perceptionibus spiritualibus consistit; sed in viua quadam crucis morte, sensitivā, & spirituali, interiori, & exteriori.

Non placet prolixius hac de re loqui; licet nunquam ab huiusmodi tractatione superfedere cuperem: animadverto quippe, valde exiguam læs v Christi notitiam haberi ab ijs, qui se eius amicos arbitrantur, videmus siquidem, illos suas in ipso consolationes, ac gustus studiosè quærere, se ipsos nimium amando; non verò amaritudines eius, ac mortes; multum illum diligendo. De huiusmodi mihi hominibus, qui vt dixi, eius se amicos existimant, in præsentis sermo est: nam de illis, qui ab eo longè remoti degunt, hominibus nempe magnæ eruditionis, & temporalis potentia conspicuis, cæterisque id genus, qui in mundo ambitionibus suis dedit

Pf. 72. 21.
Mysteriū
Portæ, &
viæ Christi,
quæ ad
vniōnem
cum Deo
perueni-
tur.

Quando
anima op-
tatissimā
cum Deo
celebret
vniōnem.

Valde exi-
gua læs
Christi
habetur
notitia à
plerisq; qui
se ipsos a-
micos ar-
bitrantur.

mediti versantur, verè enunciare possu-
mus; illos nequaquam agnoscere Chri-
stum, quorum quidem finis, quantumuis
bonus sit, erit nihilominus satis amarus; de
his inquam minimè hoc loco mentionem
facimus. At fiet, dubio procul, illorum
mentio in die diuini iudicij: illisenim o-
portebat primum loqui hoc Dei verbum,
tanquam ijs, quos Deus collocauit vel
ut scopum, & exemplar aliorum; vt pote
sublimiori dignitatis gradu, variaque e-
ruditione insignes.

Verum loquamur nunc cum intellectu
spiritualis hominis, & eius præsertim,
quem Deus gratiâ suâ in contempla-
tionis statu collocauit, (nam vt pluries
dictum est, cum hoc nunc peculiari-
ter ago) doceamusque illum, quâ rati-
one dirigi debeat ad Deum per fidem;
& quomodo à cõtrarijs rebus repurgari:
sic itineri sese accingendo, vt per arctam
istam contemplationis obscuræ semitam
ingrediatur.

CAPVT VIII.

*Qua ratione nulla Creatura, nullaque notitia,
qua intellectum humanum subire possit,
proximum vnionis diuinae medium
esse valeat, in communi de-
monstratur.*

An tequam de proprio, & maximè
ad vnionem apto medio, quod est
fides, agamus; qua ratione nulla res
creata, vel cogitatione concepta, pos-
sit intellectui deseruire, tanquam pro-
prium medium vnionis se cum Deo: &
quomodo omne illud, quod intellectus
cogitatione assequi potest, si illi inhæ-
rere voluerit, potius illi sit impedimen-
tò, quam mediò, operæ precium e-
rit demonstrare. In præsentì itaque ca-

pite, rem hanc in genere probabimus
postmodum vero loquemur de eadem
in particulari, ad notitias vniuersas, quas
intellectus quocunq;ue, siue interiori,
siue exteriori sensu interueniente, reci-
pere potest descendendo: damna præ-
terea & inconuenientia, quæ in intelle-
ctum ex notitijs istis redundare possunt,
ne in itinere isto, mediò proprio quod fi-
des est, innixus, progressum faciat, decla-
rabimus.

Sciendum itaque est, secundum Phi-
losophorum doctrinam; vniuersa media
debere esse proportionata fini, ali-
quam cum eo conuenientiam & similitu-
dinem habendo: talem videlicet, qualis
satis sit, vt per illam possit finis, qui inre-
ditur, adipisci. Exempli gratia: Caput
aliquis ad aliquam Ciuitatem peruenire,
omniò illud ei arripiendum est iter,
quod sit medium perueniendi ad illam.
Similiter ad hoc, vt copuletur & vnia-
tur ignis ligno, necessarium est, vt calor,
qui vnionis huius est medium, tot gra-
dibus caloris disponat lignum, vt ha-
beat, maximam cum igne similitudinem
proportionemque.

Vnde si vellet aliquis disponere li-
gnum, aliquo alio medio præter pro-
prium, qui est calor; verbi gratia aëre,
vel aqua, vel terra: impossibile esset,
posse lignum igni vniri. Ad eundem mo-
dum etiam, vt intellectus, quantum in
hac vitâ possibile est, vniatur Deo; neces-
sariò illud debet assumere medium, quod
Deo copulat, habetque cum eo proxi-
mam similitudinem.

Qua in re illud oculatè animaduerten-
dum est; inter vniuersas creaturas, supe-
riores & inferiores, nullam, quæ cum Deo
proximè coniungat, vel cum eius essentia
similitudinem habeat, reperiri. Nam
licet verum sit; vniuersas illas (vt Theo-

F 3 logi

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

*Vniuersa
media da-
bent esse
propor-
tionata fini,
aliquam
cum ipso
similitu-
dinem ha-
bendo.*

*Ad hoc vt
intellectus
vniatur
Deo in hac
vitâ illud
medium
necessariò
assumere
debet,
quod cum
Deo proxi-
mam ha-
beat simi-
litudinè.*